

ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКІ Й НАЦІОНАЛЬНІ ІНІЦІАТИВИ СПРИЯННЯ ПРОФЕСІЙНІЙ СОЦІАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІ У НІМЕЧЧИНІ

Важливою ланкою професійної соціалізації фахівців Німеччини, що відповідають сучасним вимогам, є постійне вдосконалення освітньо-професійних програм і кваліфікаційних характеристик. Одним з найпоширеніших засобів підвищення ефективності професійної соціалізації у цій країні є реалізація різноманітних програм загальноєвропейського та національного рівня.

Однією з таких загальноєвропейських ініціатив є програма «Інновації та навчання – розвиток можливостей професійної кар'єри впродовж всього життя», реалізація якої почалася 21 лютого 2000 року. Програмою передбачено вдосконалення різних форм перенавчання та підвищення кваліфікації. Близько 60 % молодих людей задіяні у програмі «Учитись у змінному світі та для нього – учитись впродовж життя».

«Навчання впродовж життя для всіх» – загальноєвропейська ініціатива, яка отримала підтримку німецької освітянської громадськості в 2000 році. Ураховуючи специфіку ФРН, її було розширено за рахунок таких підпрограм «Навчальні регіони – підтримка мережевої діяльності» (спрямована на розвиток навчання завдяки створенню й розповсюдженню комп'ютерних мереж, що об'єднують сферу середньої, вищої освіти, служби зайнятості, соціальної підтримки населення) і «Культура навчання для розвитку професійних компетенцій» (основні мета якої полягає у дослідженні шкільного навчального середовища у процесі неперервної освіти молоді й дорослих).

Програма «Формування професійних компетенцій – професійна кваліфікація для цільових груп, що потребують особливої підтримки», розрахована на п'ять років, була ініційована Федеральним міністерством освіти і науки в 2001 році й спрямована на реалізацію двох цілей: підтримку осіб з обмеженими можливостями завдяки розробці та апробації узгодженої структури інтеграції підлітків до професійної діяльності; створення умов для навчання молодих іммігрантів, їхнє залучення до професійної підготовки, що дозволить полегшити адаптаційні процеси, пов'язані з інтеграцією в життя нової країни.

Починаючи з 2002 року місцеві служби зайнятості та школи запроваджують чотирьохтижневі програми з професійної орієнтації, як правило, під час шкільних канікул. Окрім того, ще з 1999 року була введена програма Федерального міністерства освіти й науки «Школа – економіка – трудове життя». Програма, в межах якої було здійснено ряд заходів з професійної орієнтації, консультації й, таким чином, професійної соціалізації, мала на меті покращити перехід молоді від школи до професійного життя [2].

У 2002-2003 рр. у ФРН здійснювалась «Інвестиційна програма для майбутнього професійних училищ», що була ініційована з метою облаштування професійних училищ, найважливішого елементу дуальної системи освіти, засобами для використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. У рамках цієї програми були виділені значні кошти (близько 130

млн. євро) на інформатизацію цих закладів. Паралельно, починаючи з 2001 року, здійснювалась реалізація пілотної програми «Інноваційна додаткова освіта для учителів професійних навчальних закладів», спрямована на перепідготовку викладачів за новими вимогами до володіння педагогічними технологіями та методикою навчання [1].

Загальна для низки європейських країн проблема старіння населення розв'язується у ФРН засобом реалізації програми Федерального міністерства освіти і науки «Інноваційна модель робочого місця – майбутнє світу праці». Ця ініціатива спрямована не лише на підвищення якості неперервної освіти для працівників старшого віку, а й на своєчасне попередження можливості їх звільнення. Цей проект був розрахований до 2005 року і мав на меті, окрім практичних, розв'язання ще й гуманістичних завдань. Головні критерії, взяті до уваги в цьому проекті при визначенні цільової групи – загальний трудовий стаж працівника старшого покоління і відповідність його робочого місця віковим та індивідуальним особливостям фахівця.

Ініціативи змін у освітній системі Німеччині знайшли підтримку з боку Федерального уряду та урядів земель, робота яких полягала у розробленні та реалізації пілотних програм та проектів, спрямованих на структурну підтримку реформ вищої освіти. З метою сприяння запровадженню двоступеневої системи вищої освіти (бакалавра та магістра) було підготовлено декілька спеціальних програм: пілотна програма «Орієнтування навчальних програм на міжнародні стандарти», «Інтегровані двоступеневі програми навчання» та «Майстер Плюс», програма, яка зокрема дає змогу легко увійти в систему вищої освіти Німеччини іноземним студентам, що вже мають диплом бакалавра.

Отже, реалізація названих вище загальноєвропейських й національних ініціатив сприяє професійній соціалізації молоді у Німеччині, що, у свою чергу, має позитивний вплив на вдосконалення системи професійної і вищої освіти, зниження рівня безробіття, підвищення мобільності фахівців.

Література:

1. Berufsbildungsbericht.– Bonn: Bundesministerium für Bildung und Forschung, 2002. – 340 S.
2. Das Programm "Schule-Wirtschaft/Arbeitsleben". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.swa-programm.de/swa_programm.html.